

Til: Medietilsynet

Fra: Senter for undersøkende journalistikk (SUJO)

INNSPILL: Behov for mediestøtte på nye områder

“Et kjempespennende prosjekt. Samarbeid som gjør alle bedre! Og løsningsorientert journalistikk. Jeg venter spent på offentliggjøring av neste prosjekt!”. Det sa rådsmedlem Inger-Gunn Sande i Kringkastingsrådet 29.april 2021, da hun roste “Den store folkevandringen”, samarbeidsprosjektet mellom Senter for undersøkende journalistikk (SUJO), Landslaget for lokalaviser (LLA) og NRK.

Vi foreslår en ny innretning i mediestøtten for kompetanseheving i lokale og mindre redaksjoner innen undersøkende journalistikk og styrket samarbeid mellom redaksjoner.

Bakgrunn

Folkevandringsprosjektet er et foreløpig høydepunkt i SUJOs arbeid for lokale og mindre redaksjoner i hele landet. Siden oppstarten av senteret før jul i 2018 har vi reportasjeledet 23 publiserte graveprosjekter i Norge, de fleste i lokalmedier og mindre redaksjoner.

På toppen av dette kommer Folkevandringsprosjektet: Her har SUJO på daglig basis holdt 48 verkstedsrom siden tidlig i mars. 62 journalister og redaktører har deltatt, fra medier hvor de aller fleste har under ti redaksjonelle medarbeidere.

Avisene som har deltatt i verkstedene har skrevet nesten tre ganger så mange artikler som de som ikke har deltatt.

Pr i dag (29. april) er 430 saker publisert i 62 aviser. Mange flere saker vil komme i ukene framover.

SUJOs målsetting er å styrke den undersøkende journalistikken i Norge, og med et spesielt ansvar for lokale-, regionale og mindre medier.

Det viktigste virkemidlet vårt er konkret hjelp til graveprosjekter. Vi gir journalister og deres ledere verktøyer for den undersøkende jobbingen. Vi lærer dem å utvikle mer systematikk og struktur i arbeidet, og sammen utvikler vi den metodiske jobbingen som er nødvendig for å lage journalistikk med kvalitet, som er etterprøvbar og kan føre til endring. Og vi følger prosessen fram til publisering – og evaluering.

Vår filosofi er at undersøkende journalistikk læres best i prosess med et konkret prosjekt. Når vi også har verksteder for flere redaksjoner, er det alltid konkrete graveidéer som utvikles. Rundt 200 journalister og redaktører har deltatt på slike verksteder. Disse verkstedene holder vi i tillegg til enkeltprosjektene vi involverer oss i.

Bak suksessen med Folkevandringsprosjektet ligger erfaringer vi har hentet inn de siste to og et halvt årene. Spesielt vil vi fremheve Korona-prosjektet vi gjennomførte umiddelbart etter at Norge stengte ned i mars 2020.

Her inviterte vi, i samarbeid med LLA, inn ti lokalaviser til å utvikle kritisk undersøkende journalistikk på den nye situasjonen samfunnet befant seg i. Vi utviklet, basert på tall fra FHI, datasett på hvor folk hadde blitt smittet. Brutt ned på kommuner ble dette råstoff for viktig journalistikk i lokalavisene.

Gjennom daglige digitale verkstedrom veiledet vi journalister og redaktører fra de ti avisene i hvordan bruke tallene og lage gode saker. Vi hjalp dem også med innsyn i kommuners regnskap for ekstraordinære koronautgifter, håndtering av kilder, etikk og metode. Disse avisene ble våren 2020 i stand til å levere journalistikk med høy kvalitet, og enkeltsaker ble sitert av nasjonale medier.

Gjennom SUJOs arbeid siden oppstarten har totalt rundt 70 lokalaviser levert journalistikk de ikke hadde kunnet produsere uten vår hjelp. Dette kommer i tillegg til de per dags dato 62 avisene i Folkevandringsprosjektet. Gjennom dette samarbeidet har redaksjonene styrket sin kompetanse innen kritisk undersøkende journalistikk.

Både Korona- og Folkevandringsprosjektet staker ut nye muligheter for kompetanse og samarbeid for lokale og mindre redaksjoner. Vi tror denne typen kompetanseheving og samarbeid som SUJO bidrar til, vil bli avgjørende for kvaliteten på og gjennomslagskraften til journalistikken i Norge i årene fremover.

Men nå utløper snart vår økonomiske støtte og dermed muligheter til å fortsette dette arbeidet.

Slik vi ser det finnes det ikke støtteordninger for den type arbeid SUJO utfører under dagens mediestøtte.

SUJO har siden oppstarten hatt et nært og tett samarbeid med LLA, som vi mener har gitt viktige resultater. Våre to institusjoner utfyller og forsterker hverandres arbeid. Vi anmoder derfor Medietilsynet om å se våre innspill i lys av hverandre.

Da SUJO ble etablert i 2018 ved Universitetet i Bergen, var det med finansiering fra Fritt Ord og Sparebanken Vests allmenntilgjengelige midler. Denne finansieringen strekker seg ut 2021. Det betyr at SUJO må hente ny finansiering fra januar 2022.

Mediekonsern og organisasjoner har gitt signaler om at de vil bidra med deler av nødvendig finansiering de neste fire årene, da de ser at SUJO fyller et viktig behov i mediebransjen. Det samme har Universitetet i Bergen.

Men det gjenstår behov for minst to millioner kroner til videre drift av SUJO i årene framover.

Vi foreslår en ny innretning i mediestøtten for kompetanseheving i lokale og mindre redaksjoner innen undersøkende journalistikk, og styrket samarbeid mellom redaksjoner.

Sammen med LLA vil SUJO da kunne fortsette den gode prosessen vi er i full gang med: Å gjennom nær og direkte kontakt med redaksjoner i hele landet utvikle kompetansen og journalistikken, og legge til rette for nye samarbeidsformer.

Vi foreslår et tilskudd på fire millioner kroner til dette fra 2022 og framover, med en årlig fordeling på to millioner kroner hver til LLA og SUJO.

Bergen, 30. april 2021

Vennlig hilsen

Per Christian Magnus

Senterleder, SUJO